

Kirkonsalmen kaavaluonnosten esittely- ja keskustelutilaisuus

Aika ja paikka

Aika	12.6.2025 klo 17.00–18.40
Paikka	Kilpijärven koulu, Poskipuronkatu 3

Osallistujat

Erillinen lista, ei julkaista internetissä

1 Avaus

Kaupunginjohtaja Jarmo Ronkainen avasi tilaisuuden ja esitteli kaupungin edustajat. Kaupungilta kysymyksiin vastaavat asemakaava-arkkitehti Hannele Kelavuori ja toimialajohtaja Kari Nissinen. Kaavakonsulttina toimii Afry Finland Oy Maarit Suomenkorpi.

2 Kaavaluonnosten esittely

Maisema-arkkitehti Maarit Suomenkorpi Afry Finland Oy:stä esitteli laaditut kaavaluonnokset. Tilaisuudessa näytetty esitys (id 883763) liitetään kaava-asialle ja kaavan internet-sivuille.

3 Keskustelua

Kommentti: Vuosi sitten teknisen lautakunnan kokouksessa lautakunnan jäsen ei tyytynyt kaavoittajan esittämiin kahteen kaavaluonnosvaihtoehtoon vaan vaati laadittavaksi kolmannen vaihtoehdon, jossa mm. Rantalankujan eteläpuoliset sekä Airokujan eteläpuoleiset tontit olisivat omarantaisia. Kuntaliitosta olen varmistanut, että lautakunnan jäsenellä on oikeus pyytää lisää vaihtoehtoja, mutta hallinto-oikeudessa tullaan tarvittaessa punnitsemaan jääviys.

Kaavoituksessa pyritään tekemään alueen 220 asukkaalle hyvää ja terveellistä elinympäristöä. Nyt Kirkonsalmen kaava on jäämässä omarantaisuuskaavaksi, jossa muut asiat jäävät teeman varjoon. Näin on käymässä muun muassa Rantalán pappilan rannan viheralueelle, jonka kaupunki on ostanut seurakunnalta.

Kaava-alueella ja sen läheisyydessä on hoitokoteja, joissa asuu vanhuksia ja vammaisia sekä Simpukan päiväkotí. Hoitajat asukkaineen ovat ihmeissään, että Rantalán pappilan rantaa saakin nyt käyttää, kun seurakunnan omistus on päättynyt.

Vaihtoehdossa 3 Rantalán pappilan edustan julkinen viheralue kutistuisi kolmasosalla. Toivon, että Rantalán pappilan rannan viheralue säilytetään alueen asukkaiden käytössä kokonaisuudessaan. Kehotan muitakin kuntalaisia ilmaisemaan asiasta mielipiteensä.

Seurakunta möi Rantalankujalta kaksi tonttia tarjousten perusteella viime keväänä. Jo myyntipäätöksen valitusajalla teknisessä lautakunnassa esitettiin toisen tontin omarantaistamista. Kuntalaisen näkökulmasta toiminta vaikuttaa kähminnältä. Kulttuurihistoriallisen kaavan puistoaluetta ei tule ottaa yksityiskäyttöön.

En vastusta omarantaisuutta, vastustan vain Rantalán pappilan kohdan puistoalueen osan muuttamista yhdelle tontille omarantaiseksi.

Kommentti/kysymys: En ole puolesta enkä vastaan. Minusta on hyvä, jos rannat ovat siistejä ja hoidettuja. Kuinka moni kiinteistönomistaja on esittänyt toiveen omarantaisesta tontista?

Vastaus (Hannele Kelavuori): Omarantaisuutta koskevia kaavamuutoshakemuksia on tullut ja lisäksi kaupunki on selvittänyt kiinteistönomistajien mielipiteitä. Asiaa on selvitelty ennen vuotta 2020. Arviolta 2/3 ranta-alueen läheisten kiinteistöjen omistajista on ilmaissut toiveen omarantaisuudesta. Kaupungilta löytyy tarkemmat dokumentit.

Kommentti: Jos rantatontteja jonnekin on mahdollista kaavoittaa, tulisi niitä Iisalmen veto- ja pitovoiman kannalta miettiä.

Kommentti/kysymys: Ihana Iisalmi, jossa on kauniit vesistöt. Ihmisten tulisi saada nauttia Iisalmen kauneudesta, eikä itsekkäästi rajata ranta-alueita itselleen. Olen 0-vaihtoehdon kannalla. Pertunrannan reitti saisi jatkua kirkkoa kohti ja sieltä edelleen

Mansikkaniemelle. Pappilantien palvelutalon piha-alue on pelkkää asfalttia. Vanhusten tulisi päästä nauttimaan kauniista luonnosta eikä vain siitä, että heitä pyörätuoleilla työnnetään Pappilanrinne-Koulutie-lenkkiä. Onko luonnonsuojelualueella (SL) muuta kuin törreikköä?

Kommentti: Vaihtoehto 2:ssa esitetty kevyen liikenteen reitti on mielestäni hyvä, samoin siinä esitetyt venevalkamat. Vaikka taloja on rannalla, tulisi rantoja jättää kaupunkilaisille.

Kommentti/kysymys: Teknisen lautakunnan jäsen vaati kolmannen kaavaluonnosvaihtoehdon laatimista. Pitkäaikaisen painostuksen jälkeen kaavoittaja laati version, jossa yhdelle yrittäjälle osoitettiin 1/3 VP-alueesta. Miksi teitte vaihtoehdon? Olitteko valmiit tekemään samanlaisen version vai oliko se painostuksen vuoksi tehty?

Vastaus (Hannele Kelavuori): Pöytäkirjasta on luettavissa, miten prosessi on mennyt. Kaavaehdotuksen tulee olla sellainen, että se täyttää lain vaatimukset.

Kommentti: Rantalan pappilan pohjoispuoliset kiinteistöt ovat yksityisomistuksessa. Samoin pappilan eteläpuolella. 0-vaihtoehdossa kaavalla esitetään yksityisomistuksessa olevat rannat puistoksi. Kuinka 2-vaihtoehdon mukainen venevalkama yhteisomistuksessa olevalla alueella toteutettaisiin? Pakkolunastaminen ei liene mahdollista.

Airokujan eteläpuolisella osuudella ilmenee nykyisen yleiskaavan voimattomuus. Yksi yksityisomistuksessa oleva kiinteistö, jolla kaksi omistajaa. Kävelyväylää ei ole.

Kulttuurihistoriallisiin arvoihin ei vaikuta, onko omistus yksityinen vai julkinen. Sama laki koskee molempia.

Kommentti: Asemakaavan merkityn puistoalueen vuoksi Airokujan eteläpuolisen kiinteistön lohkominen on tekemättä. Asia on ollut 60 vuotta kiinteistönomistajien rasitteena. Alue on vesijättömaata, jonne kävely-/pyörätien rakentamisessa ei ole mitään järkeä. Jos tähän kohtaan rakennetaan väylä, tasapuolisuuden nimissä se on rakennettava hautuumaalle saakka.

Kannatan vaihtoehtoa 3. Omarantaiset tontit pidetään siistinä, kun jokainen huolehtii omastaan.

Kysymys: Onko kaavoitusta painostettu?

Vastaus (Hannele Kelavuori): Pöytäkirjasta on luettavissa, miten prosessi on mennyt.

Vastaus (Kari Nissinen): Tekninen lautakunta on yksimielisesti päättänyt kolmannen vaihtoehdon valmistelusta. Kaavaluonnoksista jalostetaan kaavaehdotus.

Kommentti: Minusta tekninen virasto on toiminut hyvin kaava-asiassa. Luonnonsuojelualue-merkintä (SL) ei ole kaavoituksella poistettavissa vaan vaatii erillisen prosessin, josta ELY ja ympäristöministeriö vastaavat. Nykyisin pyritään erottamaan jalankulku ja pyöräily toisistaan. Kaavassa omarantaisella tontilla ei sallita ranta-alueelle rakentamista, mutta rantojen ilme siistiytyy. Minulle vaihtoehto 2 on ehkä eniten mieleen. Haluaisin kuulla viheraluejärjestelmästä.

Vastaus (Hannele Kelavuori): Viheraluejärjestelmän päivitys on meneillään. Teknisen lautakunnan esityksestä viheraluejärjestelmän tekstiosiin tehtiin täydennyksiä, muun muassa ohjaus hyödyntää mahdollisimman paljon olemassa olevaa katu- ja väyläverkostoa ja välttämään uusien väylien tekemistä.

Edellinen viheraluejärjestelmä on vuodelta 2004. Viheraluejärjestelmän päivittämistarpeen taustalla on mm. tarve huomioida ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja luonnon monimuotoisuuden tukeminen edellistä viheraluejärjestelmää kokonaisvaltaisemmin.

Omarantaisuusteema on noussut esille myös viheraluejärjestelmätyön yhteydessä. Laajat, leikatut nurmialueet eivät ole luonnon monimuotoisuuden kannalta paras vaihtoehto. Puuston säilyttäminen on tärkeää omarantaisillakin tonteilla.

Viheraluejärjestelmäluonnos oli toukokuussa nähtävillä. Siitä saatu palaute kootaan ja lopullinen viheraluejärjestelmätyö etenee valtuuston hyväksyttäväksi.

Kommentti: Viheraluejärjestelmään liittyvä kysely järjestettiin kesällä 2024. Teknisen lautakunnan jäsen esitti kyselyssä, että Rantalan pappilan ranta-alue tulee kaavoittaa omarantaiseksi ja yksittäisistä vihersaarekkeista tulee päästä eroon.

Kommentti: Teknisessä lautakunnassa päätöksenteko on demokraattista. Uudet lautakunnat on valittu ja kaava käsitellään asianmukaisesti. Yrittäjiä on turha syyllistää. Asun valtakunnallisesti merkittävällä rakennetun kulttuuriympäristön (RKY) alueella, mitä Rantalan pappilan alue ei ole.

Kysymys: Mitä tuohon pieneksi osoitettuun venevalkama-alueeseen käytännössä sopii?

Vastaus (Maarit Suomenkorpi): Tässä vaiheessa ei ole tehty tarkempia toteuttamissuunnitelmia. Venevalkama-alueen koko ja tarve tutkitaan tarkemmin, jos kaava etenee venevalkamia sisältävällä vaihtoehdolla.

Vastaus (Hannele Kelavuori): Kyseessä useiden kiinteistöjen yhteisomisteinen vanha venevalkama-alue. Pertunrannassa on lähin isompi venevalkama tällä hetkellä. Se taitaa olla varsin käytetty.

Kommentti: Airokujan päässä oleva venevalkamaksi osoitettu alue on pelkkää risukkoa. Hienoa, jos siihen tulisi venevalkama. Vanha kunnanranta (kaavassa VP/yk) – miksi ei voisi käydä siellä uimassa? Ja palvelutalojen asukkaat virkistymässä? Miksi pitää mennä pappilan rantaan?

Kysymys/kommentti: Kuuluu nyt paljon mielipiteitä, että rannat ovat pusikoita ja risukoita. Minä kuulen yleensä poikkeuksetta, miten hienot rantamaisemat Kirkonsalmella on. En loukkaantumiseni vuoksi päässyt pariin vuoteen raivaamaan alueella ja tänä vuonna kun menin, naapuri alkoi huutamaan, että mitä teen ja kenen luvalla. Vastasin, että kaupungin nettisivujen ohjeiden mukaan toimin. Vihertyönjohtaja soitti ja kertoi, että käytäntöä olikin muutettu eikä enää saa toimia ilman erillistä lupaa. Pitääkö pyytää viikoittain lupa ruohonleikkuuseen?

Vastaus (Kari Nissinen): Käytäntöä kaupungissa on yhtenäistetty. Luvan voi kysyä soittamalla viher- ja liikunta-aluepäällikkö Petri Himaselle tai vihertyönjohtaja Antti Rytököselle. Nurmikonleikkuuseen luvan saanee yhdellä kertaa pidemmälle ajalle.

Kysymys/kommentti: Rannassa kulkeva reitti on hyvä nykyisellään. En näe järkeä ajaa täyttömaata vesijättömaalle, että reitin saisi Airokujalle saakka. Venekujan yhteiskäyttöalueesta on ollut kiistaa. Olen huolissani siitä, miten pieneksi alue jää. Aluetta on pidetty siistinä, siinä pidetään veneitä ja käydään uimassa. Saako kaavassa VP/yk-merkinnällä osoitetulle kohdalle rakentaa laiturin? Ja venepaikat sekä uimarannan?

Vastaus (Hannele Kelavuori): Yk-merkintä tarkoittaa, että alue on yhteiskäyttöaluetta, jonka toteuttaminen ja ylläpito kuuluu niille kiinteistöille, joiden käyttöä varten ne on kaavassa osoitettu. Yleiselle alueelle saa rakentaa vain vähäisiä

alueen käyttöön soveltuvia rakennelmia. Laituri mielestäni kuuluu siihen. Samoin venepaikat ja uimaranta.

Kysymys/kommentti: Mainittua aluetta kutsuttiin lapsuudessani kunnanrannaksi, koska oli maalaiskuntaa. Oli ennen tiivis savipohja, nyt pohja on liettynyt. Jos alueesta muodostetaan yhteiskäyttöalue, saisiko kaupungilta tukea sen rakentamiseen? Alueen omistajina 27 kiinteistöä.

Kysymys: Missä ne asukkaat, jotka eivät kuulu yhteisalueen omistajiin käyvät uimassa? Pappilan rannassa?

Kommentti: Rantalan pappilan ranta on kaikkien asukkaiden käytettävissä.

Kysymys: Mikä on omarantaisuuden hyöty, jos alueelle ei saa rakentaa? Tuleeko tontille arvonnousua rajoitteiden vuoksi? Korkeampi kiinteistövero maksettavaksi.

Vastaus (Hannele Kelavuori): Ranta-alueen istutettavan alueenosan määräykset tulevat yleiskaavan ohjauksesta. Kiinteistöt voidaan muodostaa kaavan mukaisesti rantaan saakka, mikäli tontti on osoitettu omarantaiseksi kaavassa.

Kysymys/kommentti: Rantalan pappilan puistoalueella tulee säilyttää venevalkama ja uimamahdollisuus. Onko mitään paikkaa, jonka voisi osoittaa palvelutalossa asuville?

Vastaus (Hannele Kelavuori): Kaupunki omistaa ranta-alueen Rantalan pappilan kohdalta. Kaavan jälkeen alueelle voidaan laatia puistosuunnitelma, jossa alueen toiminnot suunnitellaan esteettömyys huomioiden.

Muistion laati 17.6.2025
kaavavalmisteli Heli Kärki